

Sl veikir í grunninum vóru
teir í holmgonguni um grunn-
nøshøvd, at tá ið teir lógu har
vápnaleysir, vistu teir ser einki
taka til úttan at rópa grunna-
nøshøvd eitt logmanninum.

Hetta var stuttligt.
Men teir bitu í grasið, teir
fýra vísu.

Teir báðir Hákun Djurhuus
og Jóhan Poulsen tundu, sungu
og tvorradu út, so eigin áhoyr-
ari í útvarpi og á áhoyrar-
plássinum skuldi kunna sleppa
tundu at hoyra og nema tað
til fullna, at okkara logmaður
hevdí roknað tað til ogn og
ríkdomi okkara grunna, at
at teir høvdu fingið pening til
læna at byta út.

Og Sigurd Joensen lat seg
lokka av Hákuni Djurhuus í
trúgvu, at so var, og hesin góði
landsráttarsakførari kom við
dominum í 14. Sept. at P. M.
Dam logmaður fór niðan í For-
oya Banka at læna pening til
grunn, og tá ið hesin kenti pen-
ingur var settur inn á grunna-
kontoina, rópti P. M. Dam,
bygg har, nú er grunnurin vaks-
in og vorðin ríkari. Harra Gud,
hann frí okkum frá at fáa ein
tilkall logmann aftur, og hann
tað so bonliga, at vit aftaná
mesta val mátti fáa ein betri
logmann enn P. M. Dam, sum
tað so orvitisligt.

Og so kemur vátanina um, at
eitt tað einasta oyra av
grunninum kenti pengunum var
læna inn á grunnacontoina.
Hesin kenti peningurin hevði
viðhøvdur ikki nótt við nakra-
na grunn sum innløg, men
hann hevði tvørturimóti drigið
ur grunninum við tað at sløk
200.000 vóru goldnar úr grunn-
inum til at rinda rentur og av-
drátt av lánum. Hann hevði
einki ikki vaksið, men minkað
eitt sindur um grunnapeningin.

Hatta var figgiarskil teira
fýra vísmanna.

Avgjørt ikki nóg nógv til
eina upptøkuroynd í fyrsta real-
in.

Og í gapstokkinum vistu so
sín teirra ser einki úttan at
fara at kalla logmannin og
aveita orðið »grunnarøshøvd« eftir
honum.

Men hetta orðið, sum var
stíð sum eitt skeldsorð, fekk
mangan at hugsa og spyrja, um
tey velsmakkaði grunnar-
høvdini ikki vóru at taka fram-
um visdom teirra fýra vísu.
sum veruliga fingi menn at
minnast til grunnarøshøvd, tí
gruggutari og brastnari eru ikki
grunnarøshøvd, eygna enn skil-
teirra í grunnarøshøvd.

Í DAG

Danska umsitingin

í Føroyum veksur

EIN kennir tjóðskaparíðin í hondum teirra, sum fara Dagblaðspenn-
arnar — teimum somu hondum, sum so ofta áður skuldu taka hetta
land. Ja, hvar høvdu vit verið sum tjóð, um ikki fólkaflakkurin fekk
ser SAMBANDIÐ til hjálpar í heiti 8 ár sjálvstýrsliga at verja
borðe eins og føroyskt tjóðskaparliv. (AT tær í 1948 reyttu Kr. Djur-
huus, sum teir valdu til logmann, fyr »svartasta sambandsmann« í
Føroyum hoyrir fortíðini til.) Keldupennur Dagblaðsins er á tremur
av berum tærum, tá hann skrivur:

»Tað sındrið av sjálvstýri, sum heimastýrslógin kann veita, er
ikkj ónytt. Tvørturimóti hava landstýrslógin fram til tað,
at danska umsitingin í Føroyum er størri í dag, enn hon nákrat-
ið áður hevur verið.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur á ongum sinni og heldur ikki und
í hesum landstýrslógin lagt ein snokil av føroyskum sjálvstýri undir
danska umsiting; men hevur útnýtt heimastýrslógin til gagns og
frama fyrri Føroya fólk — fyrri at gera Føroyingar meira sjálfbjær-
ar í øllum lutum.

FÓLKAFLOKKSMENN hava í síni tíð eisini útnýtt heimastýr-
slógin, men hin vegin. Tað vóru teir — sjálvandi av tjóð-
skaparligum orsökum — sum avreiddu føroyska politíð til dan-
ir — og sum rimuligt er mátti danska umsiting í Føroyum gerast
størri, tá teir frá fólkaflakksmonnum fingi politíð aftrat
aðrar umsiting.

SOSIALURIN

KRIGSGALSKAPUR

»14. SEPTEMBER«

TA IÐ tær stóru tjóðveld skánóir
nar aftaná heimsbardagan komu
heimmafar úr Danmark, trúðu teir
ívalyst, at her heima høvdu vit
í góði í dvøla og vóru tí vorðin
meir og minni politiskir analfabet-
ar, og soleiðis væl búinir at lampa
inn í loysingarparadisid. Men so
var ikki eingi rakstrarpór bítu á
hin sunt og sáttliga hugsandi foy-
oyngin.
ANNAR taktikkur hevur verið
royndur: ósing og rumbul av versta
slag. Við hvørt hevur borið eitt
sindur av frukt — nógur fól, men
so hevur vísindagvin leita inn um
paradisgrindina og neyðugt hevur
verið við enn meira buldrandi
rakstrarpór.

SEINAST eru tað NATO-tilkallini,
krigsgalskapurin, ið skal roynast.
Nýggjar søgur verða smáðar,
men ein fyrri og onnur eftir verður
avdrátt — ella kemur teimum
tvørt fyr, eitt nú tjóðveldisbóndin
sum fór at spæla »svartmagera«,
seldi mjólk til NATO-mennin,
samstundis sum »14. sept.« stóran
grætur um Havnarmennin, ið ikki
fáa drapan at leska sær við.
NYGGJ rakstrarpór spennar yvir
teigar blaðsins — summi fara ill-
gitingarsom, summi ósonn; bá eina
ósonn og tey:

tá »14.sept.« (»Krigsrådet«) be-
dyraði Føroya fólk, at nú VØ-
RU teir farnir at spreingja fyrri
atombombugoymslunum í Ves-
manna — somu goymslum, sum
tað nu rennur vatn ígjøgnum —
vatin, — ið veitir ljós, heta og
hugna til fúsindtals friðarlskan-
di heim í Føroyum.

Flokkurin

KRING um landið fara nú
fram uppsittlingarundir til val
ið 8. november. Vallstærir
skulu vera valnevndini í hendi
í seinasta lagi hesdagin 18 okto-
ber kl. 18.

JAVNAÐARFLOKKIN hava havi
fyrstu fundir sínar í sambandi við
løgtingsvalið bæði í Havn á Tvø-
oyri og í Kákksvik, har 1. upp-

FRA TJÓÐSKAPAR- STRÍÐI FÓLKAFLOKKS INS.

ið: men av politiskari vítan og
yvirbevising velja teir vissuliga
ikkj.

Í 1954 valdu 9 av hnum tjóð-
veldið, í 1958 valdu 4, fólkatings-
veldið 1960 eingin, og tað sama
verður at henda 8. nov. í ár.

Hetta vóru okkara tøl, gleðilig
og vónrik hjá øllum, ið unna hin-
um føroyska fiskimanninum og
hini arbeiðandi fjóldini á sjógv og
landi hitt besta.

Heimkomin fiskimaður.

Brævkassin

»BRÆVKASSI« Sosialsins.

»Landið fái vit eitt sindur at vita
um úrslitini frá seinasta vali áð-
renn vit fara til valborðið 8. nov.,
og tí fari og bara fyrilist at biðja
bláðið gera mær tann heima at
seta upp valúrslitini fyrri Eystur-
oyarna hjá teimum ymisku flokk-
unum.

Við javnaðarkvøðu
Eysturoyingur.

SVAR: Vit skulu koma við nærri
frágreiðingum um úrslitini frá sein-
asta lögtingsvali, aðrenn langt er
frá. Ið dag skulu vit tí bert
nevna tolini, ið Eysturoyingur feg-
in vil hava fatur á.

Tolni eru hesi:	atkv.
A. Fólkaflakkurin	385
B. Sambandsflokkurin	867
C. Javnaðarflokkurin	603
D. Sjálvstýrsliflokkurin	103
E. Tjóðveldisflokkurin	804
F. Framburðflokkurin	71

adrir siga

»DIMMALÆTTING« ger vart við,
at sambandsflokkurin allar dagar
hevur viljað havt og strembd fram
inná, at Fvilkindini í Føroyum
verða á hædd við tey í hinum par-
tinum av ríkinum, og heldur viðari
fram:

»Efter at et uomtvisteligt fler-
tal i befolkningen nu — OMSE-
DER — synes at have akcepteret
netop denne linie, skulle der ikke
være — og er der utvivlsomt
heller ikke — mindste grund til
at tro, at sambandspartiet ikke
vil sætte al sin indflydelse ind på
at fremme en politik, som stiler
imod fuld ligestilling mellem fær-
inger og danske, sævel sosialpo-
litisk som i enhver anden materi-
el henseende. Det siger sig selv.»

sygjað

BLOÐINI Í FARNU VIKU

»NORÐLYSIÐ« skrivur um »Trol-
veldið breiðlinga« undir Føroy-
um, endurprentað úr enskum blaði
ið letur illa at figgiarlugu trupul-
leikunum hjá ensku trolarunum.
»Norðlysið« sjálvi ger uppiskoyti
til greinina, melur frammiundir
beinleiðis stundning, til foyrsku
fiskimanna og sigur:

»Fyrri egnu rokning kunnu vit
skoyta uppi, at tann føroyska
fiskivinnan ongan stundning fær
til raksturin. Føroyingar eru
helst tann einasta tjóð í Europu,
ið má halda eina vinnu í livi
utan figgiarlaga hjálp frá tí
almenna.....«

»DAGBLAÐIÐ«, ið ívalgst man
hava gloymt, at tæy 8 árini, fólka-
flakkurin sat við meiratali í landstýr-
slógin, minkaði føroyski skipa-
flotin við 5500 tons, m. a. or-
sakad av søu av okkara besu
fiskiforum (Nólsoyar Páll), skrivur
»Fólkaflakksins eyðkenni hevur
verð, at hann altíð hevur verið
fyrri útbýggjan vinnulivsins. Sum
fiskur hevur virkað fyrri útbýggjan
fiskiskipafloans vil hann eisini
óki arbeiði av fiskeruturking.....«

veitst tú?

AT áður enn javnaðarflokkur-
in fekk leiðsluna í landstýr-
slógin vóru einkjar, ið ikki
ikkj mistu mannin av beinleið-
is vanlukku, illa fyrri. Tær
fingu einki; men í dag fái all-
ar einkjar yvir 55 ár og allar
yvir 45 við foyrgjargjaldum
av minst 2 hornum Einkjupen-
sion eins og yngri einkjar
kunnu fáa 80 pst. av hesi pen-
ingahædd.

AT tá ið samráðingarnar um set-
anina av hesum landstýrslógin
fóru fram, vildu fólkaflakks-
menn einki hava við nakra sosi-
alalöggevni at gera, og at tjóðveld-
isflokkurin í mesta lagi vildi
ganga við til at »hota um verstu
brekkin í sosialalöggevinu.«

AT Erundur Patursson skuldi um-
boda Fiskimannafelagið undir
samráðingunum við íslensku
stjórnina um at vinna veiðurætt-
indi á íslensku fiskigrunninum,
men at hann — hóast komin til
Rykkjavíkar — ikki visti seg á
nókrum samráðingarfylli.

AT í 1951 vildi sambands-
og fólkaflakksmenn avtaka alla min-
stuløn til fiskimenn, men at
hetta mýseyndadist, ið soleiðis
at fiskimenn hetta árið einans
fingu 390 kr. um mánaði.

AT fólkaflakkurin ikki eigur ann-
an lut í »Realkreditstovninum«
enn at hava greitt atkvøðu fyrri
honum á tingi.

hugskot

TAÐ kann vera áhugavert at
hoyra politikkarar tosa ella
skriva. Meira áhugavert er við
hvørt at hoyra mannin á got-
uni siga sína hugsan. Vit fara
tí nu undir at endurtaka tilik
brót frá »politikkinum í tun-
inum«. Við tokk taka vit imóti
tilikun brotum frá lesarunum.

Ein SAMBANDSMAÐUR sigur:
»Tað skel ikki undra meg, um
nógvir sambandsmenn fara í
javnaðarflokkin, tí i sambands-
flokkinum hava vit aldri fingið
annað enn steinar, men í
javnaðarflokkinum fáa fólk
valuta fyrri atkvøðuna.....«

Ein TJÓÐVELDISMAÐUR sigur:
»Hovdu javnaðarmenn onga-
tíð sloppð fram at og fingið
ígjøgnum hana for..... fólka-
pensjónina, kundu vit kanska
gjør leyst; men nú eru eingir
so stórir ið ostar eftir, ið trúgva
uppi loyting.....«

Ein SJÁLVSTÝRISMAÐUR sigur:
»Sjálvstýrsliflokkurin anir so
leingi, sum vit hava ein Dam
at halda liv í honum.....«

VERULEIKI

TAÐ ER VERULEIKI:
AT hóast tær vána fiskimann-
urnar, ið hava stungið seg upp
hesi seinasta 4 árini, so hevur
fiskiveiðin, ongan, sum eitt úrslit
av endurnýggjan fiskifloans, tik-
ið seg fram í stórum — frá
91.271.900 kr. í 1958 til 106.606
000 kr. í 1961 — ein vokstur upp
á 15.335.000 kr.

RÆTT GITAÐ. Rættu svarini
upp á gátuna í seinasta blaði vóru
hesi:
»Dórin: jústupskel, smúrslur,
krossfiskur, skelmaður, igulker,
ripuske, høguslákur, kúfiskur,
grunnmús og krabbagága.
Roknistykkið: Úrslitið verður 20
allstæðan.
MINNIST so til at vissa tykk-
um blaðið komandi leygdag
og royndi nýggjar gátur!